

Nieuwsbrief

NUMMER 21 – OKTOBER 2010

In dit nummer :

Op komst

> 10de Servaisconcert

Terugblik

> Servaisconcert 5 juni 2010

Snelnieuws

Etalage

> *Uitgave Le Comte Ory*

> *'La Sibylline' van Maryse Wolinski*

Concertagenda

Aanwinst in de kijker

Op komst

Servaisconcert 26 november 2010

De Finse celliste Seeli Toivio heeft wel vijftien werken van de Halse componist Servais op haar repertoire. Ze was al te gast in Halle tijdens het Festival Servais 2007. Op 26 november komt ze nogmaals naar Servais' geboortestad, dit keer samen met twee andere Finse dames: violiste Linda Hedlund en harpiste Lily-Marlene Puusepp. Deze drie musici hebben al heel wat internationale optredens en cd-opnames achter de rug. Ze brengen een greep uit het romantische kamermuziekrepertoire. Uiteraard is Servais ook van de partij, precies op de 144ste verjaardag van zijn overlijden.

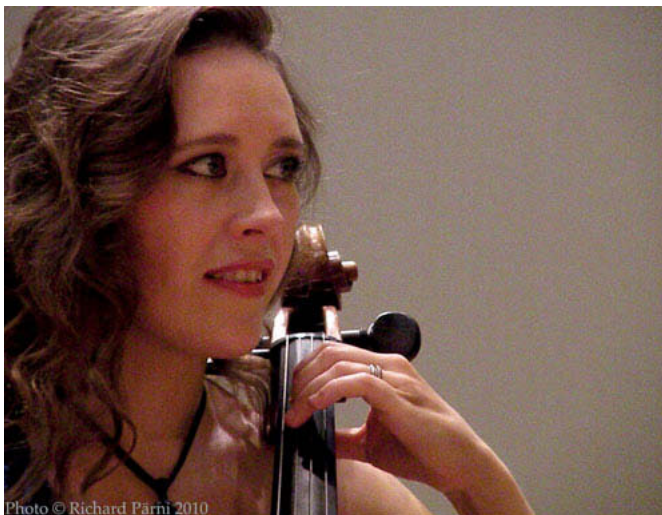

Photo © Richard Pärni 2010

Praktisch :

Vrijdag 26 november 2010

Raadzaal nieuw stadhuis Halle – 20 uur

Kaarten te koop bij cc 't Vondel, Possozplein 40, Halle,
02 365 94 05 of online : www.vondel.be.

Opgelet : vrije zit.

Leden van de vzw Servais kunnen via de vzw Servais twee kaarten bekomen tegen abonnementsprijs.

Met alle vragen kunt u terecht bij de vzw Servais.

Terugblik

Servaisconcert 5 juni 2010

Op 5 juni 2010 ontving Halle opnieuw enkele topmusici voor het negende Servaisconcert : Didier Poskin en het Ensemble Rosamunde. Didier Poskin is cellodocent aan het Brusselse Conservatorium. Hij is een echte ambassadeur van Servais : de voorbije jaren speelde hij al werken van de Halse cellist op een twintigtal plaatsen in België en zelfs in Luxemburg, Zilina (Slovakije) en Seoul. Samen met het Ensemble Rosamunde zorgde hij bovendien voor de cd 'Souvenirs. François Servais'. Die cd, die begin dit jaar uitkwam, is volledig gewijd aan Servais en bevat onder meer de eerste opname van *Souvenir d'Anvers* en *Souvenir de la Suisse*. Vanzelfsprekend stond er in Halle ook werk van Servais op het programma : zijn *La Romanesca*, *Souvenir de la Suisse* en *Fantaisie sur Le Désir*. Schubert en Boccherini vervulde het programma. Een muzikale hulde aan Servais, op de vooravond van zijn 203de geboortedag. Enkele leden van de vzw Servais waren speciaal uit Frankrijk, Nederland en alle hoeken van het land gekomen om het concert bij te wonen. Er waren ook vele cellisten in de zaal, onder wie Edmond Baert, oud-leraar van Didier Poskin in het Brusselse Conservatorium. Ook Poskins oudstudent Romain Dhainaut was aanwezig. Hij is op 3 juni 2011 in Halle te gast met pianist Pierre Brunello.

Snelnieuws

- » Op 24 mei 2010 kwam de befaamde Duitse cellist **Walter Grimmer** naar Halle, samen met zijn oud-leerling Didier Poskin, die nu zelf professor is in het Conservatorium van Brussel. Ze bezochten de Servaisruimte en keken ook even achter de schermen naar de Servaiscollectie. Walter Grimmer schonk ondertussen vijf partituren van Servais, die hij zelf nog gebruikt heeft.

- » Op 1 juli 2010 traden **Sarah Dupriez** en **Vincent Hepp** op in het bijzondere decor van de Sint-Laurentiuskerk in Antwerpen. Ze speelden er voor het eerst het *Grand Duo sur des motifs de l'Opéra Les Huguenots* van Servais en Vieuxtemps.

- » In de zomermaanden vond in Nederland de zevende editie plaats van het **Hortus Festival**. Dit jaar was het Festival opgebouwd rond de figuur van Misia Sert, Servais' kleindochter. Op de programma's stond dan ook vaak werk van Ravel, Debussy, Poulenc, Stravinsky en tijdgenoten. De zes concerten werden telkens gegeven in zowel Haren, Amsterdam, Leiden als Utrecht.

www.hortusfestival.nl

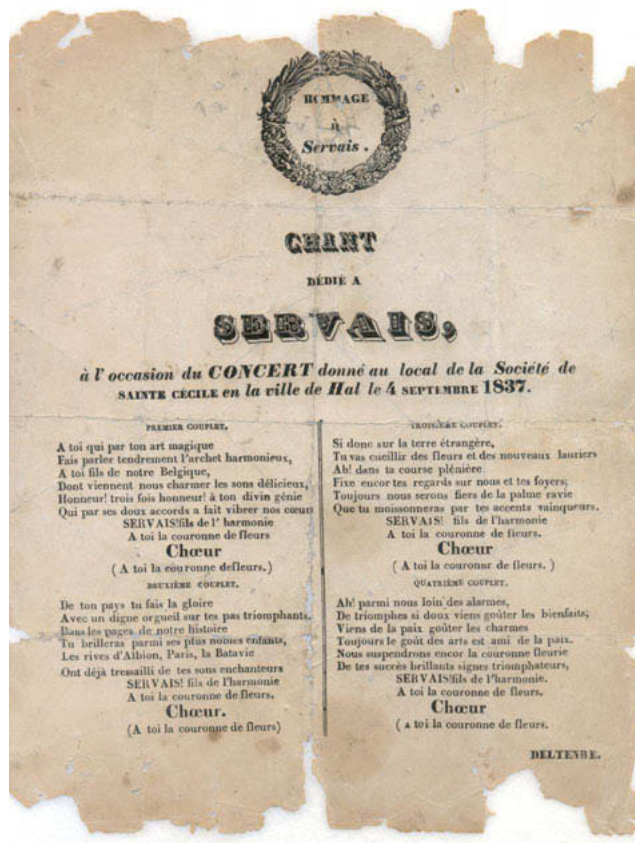
- » **Didier Poskin** reisde in augustus naar Zuid-Korea voor masterclasses en concerten. Een van die concerten, in de Ilshin Hall in Seoul, had als thema "Chopin & Servais on Cello". De aanwezigen konden de *Fantaisie sur Le Désir* en *Souvenir de la Suisse* van Servais ontdekken.

www.didierposkin.com

- » Enkele maanden geleden opende café 'De Kleine Servais' de deuren. Het café, gevestigd in de schaduw van het Servaisstandbeeld op de Halse Grote Markt, zorgt niet enkel via de naam voor een link met Servais: Servais is ook verwerkt in het logo, dat prijkt op de gevel en op speciaal ontworpen glazen. Vanzelfsprekend schenkt 'De Kleine Servais' ook Servaisbier.

- » Van 6 tot 10 september 2010 verbleef **Andrzej Pieńkos** in België voor zijn onderzoek naar beeldhouwer Cyprien Godebski (1835-1909), Servais' schoonzoon. Pieńkos is professor Kunstgeschiedenis in de Universiteit van Warschau en directeur van het Kunsthistorisch Instituut in dezelfde stad. Hij kwam ook naar Halle: Godebski heeft er immers enkele jaren van zijn leven doorgebracht en dat heeft sporen nagelaten. Denken we in de eerste plaats aan het standbeeld van Servais op de Grote Markt, maar ook aan de beelden op de pui van het Historisch stadhuis, de basreliëfs op de Villa Servais en het medaillon van Emile Possoz dat zich nu in het Zuidwestbrabants Museum bevindt. En ook in Lembeek zijn er nog twee werken van Godebski bewaard. Professor Pieńkos bezocht eerder al Wenen, Parijs, Bretagne en Carrara.

- » De permanente **tentoonstelling** over de familie Servais in het Zuidwestbrabants Museum werd onlangs vernieuwd.
- » De Servaiscollectie bevat een kostbaar document in verband met Servais en de **Koninklijke Harmonie Sainte-Cecilia Halle**, uit 1837: een huldegedicht aan Servais ter gelegenheid van zijn optreden voor de Harmonie op 4 september 1837. Het document was echter in zeer slechte staat: het was broos en bevatte vele plooien, lacunes en vlekken. Daarom werd het toevertrouwd aan Carine Coppieters-Joly, gespecialiseerd in papierrestauratie. De Halse Harmonie bekostigde de restauratie.

Het gerestaureerde document

Detail, vóór en na de restauratie

- » Van 5 tot 14 november 2010 vindt de derde editie plaats van de **Amsterdamse Cello Biënnale**. Enkele tienduizenden celloliefhebbers verzamelen opnieuw in het Muziekgebouw aan het IJ voor concerten, masterclasses, lezingen en wedstrijden. Ook de vzw Servais zal er vertegenwoordigd zijn.

www.amsterdamsecellobiennale.nl

» **Sarah Dupriez**, in 2007 winnares van de Servaisprijs op het eerste Celloconcours Servais, volgt vanaf september 2010 een postgraduaat 'Solist-Diplom' bij Arto Noras in Hamburg. Ze wordt ook assistente in het Conservatoire royal de Bruxelles.

www.sarahdupriez.com

Etalage

Heruitgave Le Comte Ory

De Italiaanse uitgeverij Musedita staat erom bekend interessante composities uit te geven die vaak al lange tijd niet meer verkrijgbaar zijn. Het gaat daarbij vooral om werken uit de zeventiende en de achttiende eeuw, maar af en toe wordt er een uitstap gemaakt naar de negentiende eeuw.

In 2010 verscheen bij Musedita een heruitgave van Servais' *Caprice sur des motifs de l'Opéra Le Comte Ory de Rossini*, in de versie voor twee cello's. Dat werk was al meer dan een eeuw niet meer verkrijgbaar. De editor baseerde zich op de eerste uitgave bij Schott uit 1848 en ging daarbij vrij zorgvuldig te werk. De uitgave is mooi gezet. Ook de prijs is aantrekkelijk: slechts 9 euro voor de partituur en de twee partijen. Geen geld, en dus een kleine stap om kennis te maken met Servais' opus 3.

Caprice sur des motifs de l'opéra Le Comte Ory (versie voor 2 cello's). Trascrizione a cura di Daniele Bogno. Musedita, Albese con Cassano, 2010 (nr. SE 3 03). www.musedita.it.

'La Sibylline' van Maryse Wolinski

Het leven van Servais' kleindochter Misia Sert blijft romanschrijvers bekoren. Na David Lamaze en Dominique Laty (zie Nieuwsbrief 12 en 19) baseerde ook Maryse Wolinski zich op Misia.

Misia's grootouders François Servais en Sophie Feygin, haar moeder Sophie Servais en Halle worden vijf keer meer vermeld dan in Misia's eigen memoires. Jammer genoeg gaat dat gepaard met flagrante fouten die zelfs in een roman onvergeeflijk zijn, omdat ze in niets ten goede komen aan het verhaal: Servais – plots een violist – zou Misia nog in zijn handen genomen hebben, hoewel hij in werkelijkheid al zes jaar overleden was toen zijn kleindochter geboren werd. Het argument dat het om een roman gaat en niet om een biografie, gaat hier mijns inziens niet op: een romanschrijver die zich baseert op het leven van een bestaand persoon mag die persoon dingen laten doen die hij of zij gedaan zou kunnen hebben, zonder dat we weten of die persoon ze daadwerkelijk gedaan heeft, maar de mogelijkheid moet alszins bestaan. Dat Misia nog zoveel terugdacht aan haar grootouders, haar moeder en aan Halle is weinig waarschijnlijk, maar in elk geval niet onmogelijk.

Al wie geboeid is door het leven van Misia raad ik aan om eerst haar memoires te lezen; die zijn al geromantiseerd

genoeg. Wachten op de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek van David Lamaze kan ook.

Maryse Wolinski, La Sibylline. Parijs, Editions du Seuil, 2010, 978-2-02-097603-9 (350 p.).

Concertagenda

Vzw Servais

26 november 2010 - Tiende Servaisconcert

Seeli Toivio (cello), Linda Hedlund (viol) & Lily-Marlene Puusepp (harp)

Werk van Servais: Fantaisie pour le Violoncelle, opus 1; Grand duo de Concert nr. 3; Grand duo de Concert nr. 4
Halle, Raadzaal Nieuw Stadhuis, 20 uur

Organisatie: vzw Servais en cc 't Vondel

www.servais-vzw.org

5 juni 2011 - Elfde Servaisconcert

Romain Dhainaut (cello) & Pierre Brunello (piano)

Werk van Servais: nog te bepalen

Halle, Raadzaal Nieuw Stadhuis, 20 uur

Organisatie: vzw Servais en cc 't Vondel

www.servais-vzw.org

Andere organisatoren

22 oktober 2010

Didier Poskin (cello) & Ensemble Orchestral de Bruxelles olv Jacques Vanherentals

Werk van Servais: Concerto en si mineur, opus 5
Brussel, Koninklijk Conservatorium, 20 uur

www.ensembleorchestraldebruxelles.be

30-31 oktober 2010 - "Cellist-Composer Collection"

Yutaka Hayashi (cello) & Kazue Kojima (piano)

Werk van Servais: Morceau de Concert, opus 14

30 oktober: Osaka (Japan), Osaka Minami YMCA, 15 uur

31 oktober: Shiga (Japan), Figaro Hall, 14 uur

7 november 2010

Festival Violoncellistico Internazionale Alfredo Piatti

Romain Dhainaut (cello) & Pierre Brunello (piano)

Werk van Servais: Andante cantabile et Rondo à la Mazurka sur un air de Balfe, opus 7

Bergamo, Sala Piatti

www.alfredopiatti.it

7-9 november 2010 - "Cellist-Composer Collection"

Yutaka Hayashi (cello) & Kazue Kojima (piano)

Werk van Servais: Morceau de Concert, opus 14

7 november: Gifu (Japan), Yasutsugu Hall, 14 uur

8 november: Nagoya (Japan), The Concert Hall, 19 uur

9 november: Osaka (Japan), The Phoenix Hall, 19 uur

6-8 december 2010

Sol Gabetta (cello) & Lauma Skride (piano)

Werk van Servais: Fantaisie sur deux Airs Russes, opus 13

6 december: Tübingen, Eberhard Karls Universität

7 december: Grünwalder Konzerte, Grünwald,

August Everding Saal, 20 uur

8 december: Ansbach, Theater Ansbach, Onoldiasaal, 20 uur

(www.theater-ansbach.de)

9-10 december 2010

Sol Gabetta (cello) & Bertrand Chamayou (piano)

Werk van Servais: Fantaisie sur deux Airs Russes, opus 13

9 december: Graz (Oostenrijk), Musikverein

10 december: Kempen (Duitsland)

Treedt u zelf op met een werk van Servais of hebt u weet van een uitvoering? Laat het ons weten!

Meest recente info: www.servais-vzw.org

Aanwinst in de kijker : een brief van Servais uit 1837

Peter François

De Halse Servaiscollectie kreeg er onlangs een topstuk bij : een brief van François Servais uit 1837. De brief werpt een interessant licht op de persoonlijkheid van de toen 29-jarige virtuoos en leert ons meer over zijn contacten met Antwerpen.

De brief is gedateerd 'hal, ce jeudi matin', maar dankzij de poststempel weten we dat Servais hem schreef op 27 april 1837. Op dat moment was Servais' internationale carrière al drieënehalf jaar bezig. Hij had al twee maal een paar maanden in Parijs verbleven (december 1833-mei 1834 en januari-april 1836) en was ook al twee keer naar Londen geweest (april-juni 1835 en mei-juni 1836).¹ Eind 1836 trok Servais voor het eerst naar Nederland. Hij gaf er een reeks concerten in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Haarlem, Utrecht en Leiden.² Pas eind maart 1837 was hij terug in Halle, de stad waar hij zijn jeugd had doorgebracht en die ook voor de rest van zijn carrière zijn uitvalsbasis zou blijven.

Op 27 april 1837 schrijft Servais dan de bewuste brief, waarvan de inhoud tot op vandaag onbekend was gebleven. Het is een brief 'onder vrienden', die Servais toont zoals we hem ook vanuit andere bronnen kennen : joviaal, humoristisch en hartelijk. Het begint al met de aanspreking, waarin een muziekcitaat verwerkt zit. Hij aarzelt niet om zijn woorden kracht bij te zetten met een tekening : de vrienden uit Antwerpen moeten naar Halle komen, want zoniet... Dan volgt er een tekening van een man die aan de galg hangt. Twee pagina's verder is Servais zijn kennis nog steeds aan het overtuigen om toch zeker te komen. En als die hem zou melden dat er geen bezoek komt, dan worden de degens gekruist – waarop Servais ook twee degens tekent... Alsof dat nog niet volstaat, eindigt de brief met 'dimanche, encore une fois, Dimanche, Dimanche, Dimanche!!'. Servais moet zijn Antwerpse kennissen wel zeer graag in Halle ontvangen hebben.

In een bijschrift vermeldt Servais nog dat hij de beste kamers heeft gereserveerd in 'L'hotel du duc de brabant chez Bouvi a hal'. Het hotel 'De hertog van Brabant' was gelegen in het centrum van Halle, op nauwelijks honderd meter van de Grote Markt op de huidige Ninoofsesteenweg. Het was een groot complex, eigendom van Bouvi en zijn schoonbroer, brouwer Petre.³

In 1837 is Halle nog een gesloten stadje. In de straten die het woord "-vest" in hun benaming hebben (Arkenvest, Katharinavest, Vestingstraat) staan de vervallen vestingsmuren nog metershoog overeind. Omdat er nog geen treinverkeer is, blijven de bezoekers overnachten in 'afspanningen',

waar ze ook hun dieren kunnen stallen en voederen. Als de bezoekers van Servais in 1837 de stad binnenrijden langs de Brusselpoort, kunnen ze vanuit de Dekenstraat (toen nog Kiekenstraat) de poort van het hotel 'De Hertog van Brabant' binnenrijden. De hoeve reikte tot aan de Sint-Katharinapoort en een deel ervan was als gasthof ingericht. De brede inrijpoort en de ruime stallen stonden er enkele jaren geleden nog overeind, tot de Christelijke Mutualiteiten er hun nieuwe centrum bouwden.⁴

Uiteraard was het ook de bedoeling van het bezoek aan Halle om te musiceren. Servais hoopte daarom dat Charles Wilmotte zou meekomen : "n'oubliez pas Wilmot (...) nous ferons un petit quatuor n°1". Wilmotte was op dat moment eerste violist van de Antwerpse opera.

François Servais, lithografie door Charles Baugniet, 1838
(Halle, Servaiscollectie)

Drie weken vóór Servais deze brief schreef, was hij zelf in Antwerpen. Op 4 april 1837 trad hij er op met de "Grande Union Musicale de la Société royale d'Harmonie".⁵ De Société royale d'Harmonie was opgericht in 1814, maar de Grande Union Musicale was pas gestart in het najaar van 1836, met de bedoeling om binnen de vereniging ook symfonische werken te kunnen uitvoeren.⁶ Servais speelde op 4 april zijn eerste celloconcerto en de variaties op Schuberts Sehnsuchtswalzer. Een recensent beschreef "l'enthousiasme qui a régné dans la salle avant, pendant et surtout après l'exécution de ces deux

1 Peter François, *Ah ! Le métier de donneur de concerts ! Adrien François Servais (1807-1866) als rondreizend cellovirtuoos*. Halle, vzw Servais, 2007, p. 25-26.

2 Peter François, *Ah ! Le métier de donneur de concerts !*, p. 45-46.

3 Mededeling Zeger Desmet, Halle, 16 juni 2010.

4 Met dank aan Zeger Desmet voor deze alinea.

5 'Concert de la Grande Union Musicale, au bénéfice de M. Bender'. In *Le Précurseur*, jg. 2, nr. 95, 5-4-1837, p. 1.

6 Erik Baeck en Hedwige Baeck-Schilders, *Het concertleven te Antwerpen in het midden van de 19e eeuw*. Brussel, Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten, 1996, p. 13-15.

morceaux. Au milieu des applaudissements ou plutôt des trépignemens unanimes d'un public enchanté, une couronne a été placée sur la tête du grand artiste; à cette vue le public s'est levé d'enthousiasme comme un seul homme; d'une seule voix il a crié bravo, mais de cette voix forte qui porte au loin l'annonce d'un nouveau triomphe".⁷

De meeste in de brief vermelde personen blijken betrokken te zijn geweest bij de bovenvermelde Société royale d'Harmonie. Louis Le Paige was op dat moment muzikant en 'directeur-adjoint' (een soort ondervoorzitter), Felix Grisar was muzikant en later lange tijd voorzitter, Désiré Lejeune was erelid en Charles Wilmotte werkte geregeld mee aan een concert. Fester zelf was begin 1837 muzikant geworden.⁸ Zowel Lejeune, Le Paige als Fester waren de drijvende krachten achter de oprichting van de Grande Union musicale.⁹

Op de vergadering van 1 mei 1837 meldde voorzitter Pierre Joseph Geeraerts dat hij met enkele medebestuurders aan Servais een diploma had overhandigd:

*Mr. le Directeur donne communication à l'assemblée que dans l'intérêt de l'art musical et conjointement avec Mss Le Paige, Du Bois et Fester Membres de la Commission de la Grande union Musicale et Mr. Schoenssetters Adjoint Directeur chargé de la Musique il a été adressé par députation à Mr. Servais Artiste, un Diplôme de Membre de la susdite union Musicale.*¹⁰

Het bewijs dus dat Servais' vrienden op de uitnodiging zijn ingegaan. Het diploma waarvan sprake in het verslag, is in Antwerpen ondertekend op 29 april 1837. Servais kreeg de titel van solocellist van de Grande Union Musicale, als uitloper van het geslaagde optreden van 4 april. De formulering op het diploma luidt als volgt:

Art I^r Qu'il lui sera offert au nom de La Grande Union Musicale de la Société Royale d'Harmonie d'Anvers Une Couronne de Laurier, afin de perpétuer le souvenir de l'admiration et de l'enthousiasme qu'il a excités par son immense talent, dans le Concert donné le 4 avril 1837 par la dite Grande Union Musicale.

*Art. II De lui conférer par la présente le titre de Membre Honoraire et premier Violoncelle Solo de la Grande Union Musicale de la Société Royale d'Harmonie d'Anvers.*¹¹

Ook de adressering van de brief is interessant: "Monsieur B. Fester, Anvers. PS: On peut avoir l'adresse chez Mr Schott". De Duitse muziekuitgeverij B. Schott's Söhne had in 1822 een filiaal geopend in Antwerpen. In 1837 was dat gevestigd in de Eiermarkt.¹² Servais verwachtte van de postbode dat die de winkel van Schott zou binnenstappen om het adres van Fester te weten te komen... Het spreekt voor zich dat de familie Schott de geadresseerde wist wonen, want ook zij had een goede band met de Société royale d'Harmonie: Adam

7 'Concert de la Grande Union Musicale, au bénéfice de M. Bender'. In *Le Précurseur*, jg. 2, nr. 95, 5-4-1837, p. 1.

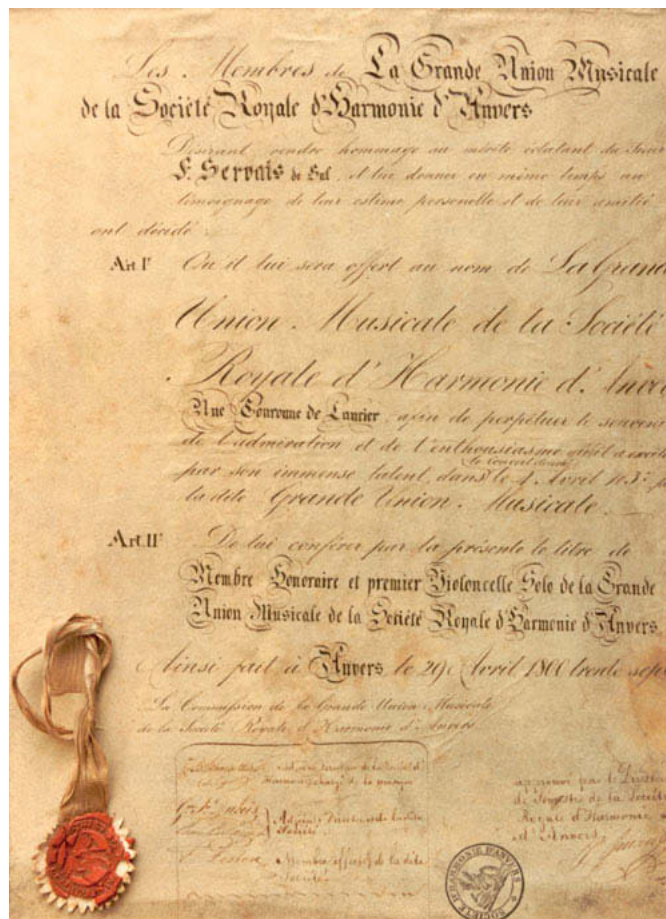
8 Stadsarchief Antwerpen, Archief Société royale d'Harmonie d'Anvers, verslagen 'Assemblée Générale des Membres Effectifs et de la Commission des Membres Honoraires', register 1824-1845 en 1846-1861; verslagen 'Assemblée de la Direction & de la Commission des Membres Honoraires', register 1833-1844.

9 Stadsarchief Antwerpen, Archief Société royale d'Harmonie d'Anvers, verslagen 'Assemblée de la Direction & de la Commission des Membres Honoraires', register 1833-1844, verslag 6 juli 1837.

10 Id., verslag 1 mei 1837.

11 Diploma, Familiearchief.

12 *Le Précurseur*, jg. 3, nr. 332, 28-11-1838, p. 4.

Het diploma dat Servais overhandigd kreeg (Familiearchief)

Joseph Schott (1791-1864) werd al in 1826 muzikant en later bestuurslid; in 1833 werden ook zijn neven Jean (1809-1871) en François Philippe (1811-1874) Schott lid van de vereniging.¹³ De vermelding van Schott kan erop wijzen dat Servais de uitgever op dat moment al kende. In 1838 zou er een eerste compositie van hem verschijnen bij Schott; in de daaropvolgende 170 jaar volgden nog enkele honderden uitgaven.¹⁴

De maanden en jaren nadien zou Servais nog regelmatig in Antwerpen vertoeven. In de zomer van 1837 bijvoorbeeld

13 Stadsarchief Antwerpen, Archief Société royale d'Harmonie d'Anvers, verslagen 'Assemblée Générale des Membres Effectifs et de la Commission des Membres Honoraires', register 1824-1845. Met dank aan Sandrine Thie ffy voor de genealogische informatie.

14 Peter François, *De verspreiding van het oeuvre van cellovirtuoos François Servais (1807-1866) via de muziekdruk (1836-2009)*. Leuven, onuitgegeven masterproef, 2009.

verbleef hij een tijd bij Désiré Lejeune.¹⁵ Op 3 december 1837 trad hij op in de zaal van het museum in de Venusstraat, de huidige Academie voor Schilderkunst. Daar speelde hij wellicht voor het eerst zijn *Souvenir d'Anvers*.¹⁶

In augustus 1840 verleenden zowel Servais als Vieuxtemps hun medewerking aan de Rubensfeesten in Antwerpen, naar aanleiding van diens tweehonderdste overlijdensjaar.¹⁷ De twee musici waren pas terug van een anderhalf jaar durende reis naar Rusland. Ook in 1838, 1843, 1849, 1850, 1856, 1861 en 1865 was Servais te gast op een concert van de Société royale d'Harmonie. Servais zal dus ongetwijfeld veel hebben gecorrespondeerd met leden van de vereniging. Desondanks is dit de enige gekende brief. Er kunnen dus nog vele brieven opduiken...

De vzw Servais bedankt Zeger Desmet voor de inlichtingen over het hotel du duc de Brabant en Carine Coppieters-Joly, die zorgde voor de conservatie van de brief.

François Servais aan [Emile ?] Fester, Halle, [27 april 1837]

Diplomatische transcriptie

- 1 -

hal¹⁸ ce jeudi matin¹⁹

Mon cher ami Bartold²⁰

C'est donc dimanche que j'aurai le bonheur de vous voir tous a hal j'espère que notre digne ami L. Le Paige²¹ vous a dit ainsi qu'a F. Grizar²², Lejeune²³, Zarcada²⁴ [?], etc. que c'est dimanche prochain, je quitte la semaine prochaine la Belgique pour quelques tems, et je veux absolument

15 Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Muziekafdeling : Mus. Ms 172 C : afschrift brief Henri Vieuxtemps aan Désiré Le Jeune, Praag, 23 juni 1837.

16 *Le Précurseur*, jg. 2, nr. 333, 29-11-1837, p. 4. De compositie is enkel in manuscript gebleven, maar is sinds 2009 beschikbaar in een moderne editie. In februari 2010 verscheen het werk voor het eerst op cd ('François Servais. Souvenirs'. FugaLibera, FUG561).

17 *Festival Musical à l'occasion de la fête bisséculaire de P. Rubens. Programme du 18 et 19 août 1840* (Brussel, Koninklijke Bibliotheek van België, XVI B 5 l Fest.).

18 Halle in Vlaams-Brabant, geboortestad van François Servais. 27 april 1837.

20 Bartold Fester. Het gaat hoogstwaarschijnlijk over de 'E. Fester' die lid was van de Grande Union musicale de la Société royale d'Harmonie d'Anvers. Die 'E. Fester' komt in 1852 als 'Emile Fester' voor in de lijst van Membres Protecteurs van de Association Lyrique Anversoise (Edouard Jacops, *Notice chronologique sur l'association royale de sociétés lyriques d'Anvers*. Antwerpen, G. Van Merlen et Fils, [1853], p. 45). Hij was een uit Frankfurt afkomstige koopman (Erik Baeck en Hedwige Baeck-Schilders, *Het concertleven te Antwerpen in het midden van de 19e eeuw*. p. 136).

21 Louis Le Paige was op dat moment muzikant en adjunct-voorzitter van de Société royale d'Harmonie van Antwerpen.

22 Felix Grisar (1811-1887), muzikant op hoorn en later voorzitter van de Antwerpse Société royale d'Harmonie.

23 Désiré Le Jeune, violist, Membre d'Honneur van de Antwerpse Société royale d'Harmonie.

24 Zarcada : niet geïdentificeerd.

voir mes amis d'anvers dans mon hal
comme j'ai eu le plaisir de le dire
déjà a LePaige si vous me faites
faire un fiasco je me [tekening van man aan galg] je

- 2 -

vous endonne ma parole
d'honneur et notre
Brave des Braves !! notre digne
Richeman²⁵ j'ai peur de vous demander
si il est de retour de son fatal
voyage pauvre jeune homme
je donnerai volontier mon ame
au Diable si je le voyais
arriver dimanche prochain
vers midi dans mon hal
avec vous.
donnez moi je vous prie le
plustot possible une petite reponse
pour me faire savoir si vous avez
reçu ce chiffon, mais !! prenez
garde de ne pas m'annoncer
une mauvaise nouvelle

- 3 -

ou alors je ne connaîtraï plus
d'amis, en avant alors le
L'ami à Spada²⁶ [tekening van twee degens] Vlam [?]
il faut venir en grand nombre
et n'oubliez pas Wilmot²⁷ [woord verdwenen in scheur]
nous ferons un petit quatuor n°1.
alors va voir Lepaige et lui
dire que jirai a votre rencontre a 11
du matin Dimanche encore une
fois Dimanche Dimanche Dimanche
Dimanche, je ne fais qu'y penser
tout a vous
F. Servais

n'oubliez pas que c'est a L hotel
du duc de Brabant chez Bouvi a hal²⁸
que j'ai retenu les meilleurs chambres

[omslag :]
monsieur
monsieur B. Fester
Anvers
on peut avoir L adresse chez Mr. Schott²⁹

[stempel :]
HALLE
27
AVR
1837

25 Richeman : niet geïdentificeerd.

26 Wellicht verwant met 'espada', Spaans voor degen.

27 Charles Wilmotte (1817-1889). Wilmotte behaalde in 1834 een eerste prijs voor viool in het Conservatorium van Luik. Vanaf 1835 was hij eerste solo-violist van de Antwerpse Opera.

28 Het hotel 'Duc de Brabant' in Halle, eigendom van Bouvi, was gelegen op de plaats van het huidige Onze-Lieve-Vrouwcentrum op de Ninoofsesteenweg.

29 Jean Schott (1809-1871), die een muziekwinkel uitbaatte in de Eiermarkt in Antwerpen en Fester kende via de Antwerpse Société royal d'Harmonie.

 Monsieur Fester
 Monsieur de Schot
 Opvers

Hal le jeudi matin
 de vos
 Monsieur de Schot
 C'est-à-dire demande que j'aie
 le bonheur de vous voir tous
 hal j'espère que votre digne ami
 Louis Pige vous a dit ainsi qu'à
 d'après le jour, j'espère que
 c'est dimanche prochain. Je quitterai
 le dimanche prochain la Belgique
 pour quelques temps, et je veux absolument
 voir mes amis d'abord, dans mon hal
 commencer, en la plaine, je l'ai
 déjà à Lebourg de vos nouvelles
 faire un fusil je ne je

vous envoie ma parole
 d'honneur
 Brava de Brava !! notre digne
 Dickeman j'ai peur de voir de nouveau
 de cet état de retour de bon futur
 voyage pour pour homme
 je demandais volontiers moi avec
 au diable di 1 - le voyage
 arriver dimanche prochain
 vers midi dans mon hal
 avec vous.
 Dimanche moi j'espère voir le
 plaisir de voir une petite réponse
 pour me faire savoir de tout avec
 rien à dire. Mais !! prenez
 garde de ne pas m'annoncer
 une mauvaise nouvelle

on a tout vu en Italie, les
 d'années, en avant, alors
 à Paris à Spada X Klau.
 Il faut venir en grand nombre
 et n'oubliez pas Wilms
 nous ferons un petit pique-nique
 Alors, si vous Lebourg et lui
 dir qu'il ira avec les autres à 11
 du matin demande un peu
 dimanche demande dimanche
 dimanche, je ne fais qu'y penser
 tout au
 tout au
 n'oubliez pas que c'est à l'hôtel
 de Duc de Meabaut chez Prouvi à hal
 que j'ai retenu le meilleur chambre

Brief François Servais aan [Emile ?] Fester, [Halle, 27 april 1837]
 © Servaiscollectie Halle